

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی سلامت جامعه و سالمندی
Course Syllabus شناسنامه درس

عنوان درس: روش های آموزش به سالمندان سالم و سالمندان ناتوان
نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد (۱ واحد نظری؛ ۰/۵ واحد عملی)

دروس پیش نیاز: ندارد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): پرستاری سالمندی، کارشناسی ارشد، ترم ۲ نیمسال تحصیلی: دوم سال ۱۴۰۴-۱۴۰۵
زمان کلاس: شنبه ها ۱۶-۱۴

مکان کلاس: ۲۶

زمان حضور در دفتر کار: یکشنبه ها ۱۶-۱۴

مسئول درس: خانم دکتر کشوری

شماره تماس: ۷۹۲۷۵۶۳

Email : keshvari@med.mui.ac.ir

اساتید درس: خانم دکتر آویژگان، خانم شیرانی، خانم دکتر کشوری

شرح درس:

در این درس روش های آموزش و اصول یاددهی - یادگیری بر اساس اصل توجه به تفاوت های فردی، موانع و تسهیل کننده های موثر در یادگیری با تاکید بر اصول یادگیری بزرگسالان مورد بحث قرار می گیرد.

اهداف کلی:

شناخت دانشجویان از مفاهیم و اصول برنامه ریزی درسی به منظور تسلط بر طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه آموزشی با تاکید بر روش های آموزش و تدریس و چگونگی کاربرد آنها جهت اعتلای آگاهی سالمندان ناتوان جسمی، نابینا، ناشنوا، و خانواده آنها و کارکنان حوزه سالمندی.

اهداف رفتاری:

در پایان این درس دانشجو قادر خواهد بود:

الف - نظری: (۱۷ ساعت)

۱. مفاهیم مرتبط با آموزش و یادگیری (تعاریف، فرآیند، نظریه ها، سبک های یادگیری و عوامل موثر در یادگیری - یاددهی) را توضیح دهد.
۲. الگوهای تدریس را تشریح کند.
۳. اصول یادگیری بزرگسالان با تاکید بر استراتژی های آموزش و تدریس به سالمندان سالم و ناتوان جسمی و حسی و ... را بیان کند.
۴. فلسفه، ضرورت و روشهای آموزش مداوم کارکنان نظام سلامت به ویژه در حوزه سالمندی را توضیح دهد.
۵. نیازسنجی در حوزه سلامت و آموزش سالمندی را تشریح کند.

۶. نحوه تدوین اهداف (کلی و رفتاری) را بیان کند.
۷. روش های تولید محتوا با تاکید بر سالمندان را تشریح کند.
۸. روش های آموزش و تدریس به سالمندان سالم و ناتوان جسمی و حسی و ... را توضیح دهد.
۹. اصول و نحوه اجرای آموزش فردی و چهره به چهره را توضیح دهد.
۱۰. نحوه آموزش در گروههای کوچک را شرح دهد.
۱۱. نحوه آموزش در گروههای بزرگ و جامعه را توضیح دهد.
۱۲. روش توضیحی، سخنرانی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، روش نمایشی، حل مساله، مشاوره، بحث گروهی، بحث گروهی، گردش علمی، شبیه سازی، بارش افکار، کارگاه، پانل (میز گرد)، را تشریح کند.
۱۳. سمپوزیوم، فوروم (مناظره)، کنفرانس، سمینار، کنگره و ... را توضیح دهد.
۱۴. آموزش مجازی را شرح دهد.
۱۵. ابزارهای آموزش مجازی به سالمندان (رایو، تلویزیون، نوار صوتی و و تصویری، یادگیری الکترونیک /از راه دور، به کمک شبکه مخابراتی، سیستم کنفرانس ویدئویی) را توضیح دهد.
۱۶. انواع آموزش مجازی بر اساس فناوری به سالمندان سالم و ناتوان (آموزش به کمک نوار صوتی، نوار ویدئویی، لوح فشرده، تلویزیون، کتاب های الکترونیکی، رایانه، پست الکترونیک، اینترنت، تلفن و موبایل) را توضیح دهد.
۱۷. انواع مواد و وسایل کمک آموزشی (پوستر، چارت، نمودار، فولدر، پمفلت، لیفلت، بروشور، کتاب، کتابچه، ...) را بیان کند.
۱۸. نحوه انتخاب و بکارگیری مواد و وسایل کمک آموزشی به سالمندان سالم و ناتوان (طبقه بندی، عوامل موثر در انتخاب) را تشریح کند.
۱۹. مفاهیم، اصول، انواع، آزمونها، و کاربرد آنها در ارزشیابی را توضیح دهد.
۲۰. نحوه اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزشی به سالمندان سالم و ناتوان را توضیح دهد.

ب - عملی: (۱۷ ساعت)

۱. یکی از پروژه ها، برنامه ها یا فرآیندهای آموزشی به سالمندان در سطح جامعه را مورد نقد قرار دهد.
۲. یک برنامه آموزش به سالمند با بررسی نیازهای سلامتی سالمندان را طراحی، اجرا و ارزشیابی نماید.

روش تدریس:

- رایانه سخنرانی و پرسش و پاسخ

ابزار مورد نیاز تدریس:

- استفاده از دیتا پروژکتور، کامپیوتر، مایک و وایت برد

وظایف فراگیران :

- قبل از شروع هر جلسه درس مطالعه مقدماتی در رابطه با موضوع درس انجام دهند.
- مشارکت فعال در فرایند یاددهی -یادگیری (گوش دادن فعال، مشارکت در پرسش و پاسخ ها)
- آمادگی برای ارائه تکلیف به صورت گزارش شفاهی در هر جلسه (به صورت فردی و گروهی)
- انجام به موقع تکالیف
- شرکت در آزمونهای مرحله ای و پایانی

قوانین و مقرات کلاس (در جلسات آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.
- بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
- الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز

شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از چهار هفدهم (۱۷ / ۴) بشرح زیر می باشد:

- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

- بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۱۷ / ۴) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

نظری:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف در سامانه نوید در زمان مقرر	۴
۲	فعالیت های کلاسی (مطالعه منابع علمی تعیین شده و سایر متون علمی مرتبط با موضوع هر جلسه، با هماهنگی با استاد)	۶
۳	ارائه کتبی و شفاهی سمینار تعیین شده با هماهنگی استاد (ترجمه و تالیف کتب و متون مرتبط با سلامت سالمندی)	۴
۴	حضور بموقع در کلاس	۲
۵	امتحان پایان ترم	۴
	جمع	۲۰

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

- ۱) زفسکی، ای جی ، طراحی نظام های آموزشی :تصمیم گیری در برنامه درسی و طراحی برنامه درسی
- ۲) لشین، س بی و پولاک، جی و رایگلورث، سی ام ، راهبردها و فنون طراحی آموزشی
- ۳) دیگر کتب و مقالات جدید مربوط به روش تدریس و برنامه ریزی آموزش

- 4) Bastsble, S.B.Nurse as educator: principles of teaching and learning practice, Boston: Jones & Bartlett publishers.
- 5) Billings,D.M. and Halstead, J.A. Teaching in Nursing : A guide for faculty, Saunders, Elsevier
- 6) James F McKenzie, Brad L . Neiger, Jan L Smeltzer, planning. Implementing and Evaluating Health Promotion Programs; a Primer.San Francisco: Pearson/Benjamin Cummings.
- 7) Keating, S. B. Curriculum development and evaluation in nursing , ohiladelphia:Lippincott Willaims & Wilkins.
- ۸) McKenzie JF,et al. Planning, Implementing, and Evaluating Health Promotion Programs a Primer. United States, Pearson.
- 9) Pollard, A. and Collins,J. Maddock, M, and Sinco, N, Reflective Teaching, London: Continuum.
- 10) Uys,L.R. & Gwele,N.S. Curriculum development in nursing: Process& innovation,London: Routledge.

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: روش های آموزش به سالمندان سالم و سالمندان ناتوان

شماره درس: ۵۰۵۵۹

نیمسال تمصیلی و سال: نیمسال دوم سال ۱۴۰۵ - ۱۴۰۴

زمان: شنبه ها ۱۶-۱۴

رشته تمصیلی: پرستاری سالمندی

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد سالمندی ترم ۲

اساتید درس: خانمها دکتر آویژگان و دکتر کشوری

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	نوع جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس / فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۵/۰۱/۱۵	معرفی و شرح درس	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	-	دکتر کشوری
۲	۱۴۰۵/۰۱/۲۲	مفاهیم مرتبط با آموزش و یادگیری (تعاریف، فرآیند، نظریه ها، سبک های یادگیری و عوامل موثر در یادگیری -یاددهی)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه فصل های تعیین شده	دکتر آویژگان
۳	۱۴۰۵/۰۱/۲۹	الگوهای تدریس	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه فصل های تعیین شده	دکتر آویژگان
۴	۱۴۰۵/۰۲/۰۵	اصول یادگیری بزرگسالان با تاکید بر استراتژی های آموزش و تدریس به سالمندان سالم و ناتوان جسمی و حسی و ... فلسفه، ضرورت و روشهای آموزش مداوم کارکنان نظام سلامت به ویژه در حوزه سالمندی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه منابع علمی تعیین شده و سایرمتون علمی مرتبط با موضوع هر جلسه، با هماهنگی با استاد ارائه تکلیف بحث و گفتگو	دکتر کشوری
۵	۱۴۰۵/۰۲/۱۲	نیازسنجی در حوزه سلامت و آموزش سالمندی نحوه تدوین اهداف(کلی و رفتاری) روش های تولید محتوا با تاکید بر سالمندان روش های آموزش و تدریس به سالمندان سالم و ناتوان جسمی و حسی و ...	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه منابع علمی تعیین شده و سایرمتون علمی مرتبط با موضوع هر جلسه، با هماهنگی با استاد ارائه تکلیف بحث و گفتگو	دکتر کشوری
۶	۱۴۰۵/۰۲/۱۹	اصول و نحوه اجرای آموزش فردی و چهره به چهره آموزش در گروههای کوچک آموزش در گروههای بزرگ و جامعه	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه منابع علمی تعیین شده و سایرمتون علمی مرتبط با موضوع هر جلسه، با هماهنگی با استاد ارائه تکلیف بحث و گفتگو	دکتر کشوری
۷	۱۴۰۵/۰۲/۲۶	روش توضیحی، سخنرانی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، روش نمایشی، حل مساله، مشاوره، بحث گروهی، بحث گروهی، گردش علمی، شبیه سازی، بارش افکار، کارگاه، پانل(میز گرد) سمپوزیوم، فوروم (مناظره)، کنفرانس، سمینار، کنگره و ...	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه منابع علمی تعیین شده و سایرمتون علمی مرتبط با موضوع هر جلسه، با هماهنگی با استاد ارائه تکلیف بحث و گفتگو	دکتر کشوری
۸	۱۴۰۵/۰۳/۰۲	آموزش مجازی، ابزارهای آموزش مجازی به سالمندان، انواع آموزش مجازی بر اساس فناوری به سالمندان سالم و ناتوان انواع مواد و وسایل کمک آموزشی نحوه انتخاب و بکارگیری مواد و وسایل کمک آموزشی به سالمندان سالم و ناتوان	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه منابع علمی تعیین شده و سایرمتون علمی مرتبط با موضوع هر جلسه، با هماهنگی با استاد ارائه تکلیف بحث و گفتگو	دکتر کشوری خانم شیرانی
۹	۱۴۰۵/۰۳/۰۹	مفاهیم، اصول، انواع، آزمونها، و کاربرد آنها در ارزشیابی نحوه اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزشی به سالمندان سالم و ناتوان	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه منابع علمی تعیین شده و سایرمتون علمی مرتبط با موضوع هر جلسه، با هماهنگی با استاد ارائه تکلیف بحث و گفتگو	دکتر کشوری خانم شیرانی
https://meet.mui.ac.ir/rd271b034d9n/ تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش موفق باشید					

ب - عملی: (۱۷ ساعت)

شرح دوره عملی:

در این دوره، دانشجویان به تمرین نقد و ارزشیابی یکی از پروژه ها، برنامه ها و فرایندهای آموزشی جاری در یکی از مراکز جامع سلامت، خواهند پرداخت، و در قالب فرایند آموزش به بیمار، به ارزیابی نیازهای آموزشی سالمندان خواهند پرداخت و به دنبال تعیین نیاز آموزشی الویت دار، نسبت به طراحی برنامه آموزشی، اجرا و ارزشیابی برنامه اقدام خواهند نمود.

اهداف رفتاری:

در پایان این درس دانشجو قادر خواهد بود:

۱. یکی از پروژه ها، برنامه ها یا فرایندهای آموزشی به سالمندان در سطح جامعه را مورد نقد قرار دهد.
۲. یک برنامه آموزش به سالمند با بررسی نیازهای سلامتی سالمندان را طراحی، اجرا و ارزشیابی نماید.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	ارزیابی مبتنی بر گزارش پروژه (project based assessment): گزارش نقد یکی از پروژه ها، برنامه ها یا فرایندهای آموزشی به سالمندان در سطح جامعه/ یا بیمارستان	۱۰
۲	ارزیابی کارپوشه (port folio): طراحی، اجرا و ارزشیابی یک برنامه آموزش به سالمند با بررسی نیازهای سلامتی سالمندان.	۱۰

اهداف رفتاری مورد انتظار در مرکز ارائه خدمات جامع سلامت

تاریخ	اهداف رفتاری
روز اول	بموقع در محل کارآموزی حضور یابند. خود را به مدیر مرکز و ارائه دهندگان خدمات سلامت معرفی نمایند. بر اساس برنامه کارآموزی شروع به مرور پروژه ها، برنامه ها و فرایندهای آموزشی جاری در حیطه ارتقاء وضعیت سلامت سالمندان تحت پوشش مرکز بپردازند.
روز دوم	وضعیت پروژه ها، برنامه ها و فرایندهای آموزشی جاری در حیطه ارتقاء وضعیت سلامت سالمندان تحت پوشش مرکز را مورد تحلیل قرار دهند. نیازهای آموزشی سالمندان تحت پوشش مرکز را تعیین نمایند. نیازهای آموزشی تعیین شده را تحلیل و الویت بندی نمایند.
روز سوم	یکی از نیازهای آموزشی الویت دار را انتخاب نمایند. بر اساس مراحل فرایند آموزش به بیمار، نسبت به ارزیابی سالمندان، موانع آموزشی، سبک های یادگیری، و... اقدام نموده و نسبت به طراحی برنامه آموزشی (تعیین اهداف آموزشی، محتوی، استراتژیها، امکانات و وسایل آموزشی مورد نیاز، روش آموزش و ارزشیابی) اقدام نمایند.
روز چهارم	برنامه آموزشی را بر اساس برنامه تنظیمی و بهره گیری از شیوه های مختلف آموزشی، به اجرا در بیاورند. برنامه آموزشی را مورد ارزشیابی قرار دهند.
روز پنجم	فعالیت های آموزشی خود را به صورت شفاهی و کتبی گزارش دهند.